

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.188g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 443 alin. (13) și 455 alin. (2) din Codul contravențional

CHIȘINĂU

10 decembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlii Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlii Aurel BĂIEȘU,
dlii Igor DOLEA,
dlii Victor POPA,
dlii Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 3 decembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 10 decembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolelor 443 alin. (13) și 455 alin. (2) din Codul contravențional, ridicată de către dl Alexandru Prus, parte în dosarul nr. 5r-1363/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 3 decembrie 2018, de către dna judecător Djeta Chistol de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 643557 din 31 ianuarie 2017, dl Alexandru Prus a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de articolul 242 alin. (1) [*Încălcarea regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea bunurilor materiale ori cu cauzarea de vătămări corporale ușoare*] din Codul contravențional.

4. Pe 14 noiembrie 2017, dl Alexandru Prus a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție.

5. În cadrul ședinței de judecată, dl Alexandru Prus a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolelor 443 alin. (13) și 455 alin. (2) din Codul contravențional și a articolului 39 alin. (1) din Codul jurisdicției constituționale.

6. Cu referire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 39 alin. (1) din Codul jurisdicției constituționale, instanța de judecată a menționat că aceasta nu întrunește condițiile necesare pentru sesizarea Curții Constituționale și a respins-o pe motivul lipsei legăturii cu cauza în care a fost invocată.

7. Prin încheierea din 26 octombrie 2018, instanța de judecată a admis parțial ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.”

9. Prevederile relevante ale Codului contravențional al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 443 Conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție

„(1) Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde:

- a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii;
- b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă;
- c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;
- d) fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție;
- e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției;
- f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387;
- g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei;
- h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii.

(2) În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional este un minor, în procesul-verbal se va consemna și numele, prenumele, domiciliul părinților sau ale altor reprezentanți legali.

[...]

(13) Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art. 382 alin. (6).

[...]"

Articolul 455

Participarea la ședința de judecare a cauzei contravenționale

„(1) Ședința de judecare a cauzei contravenționale are loc cu citarea părților, în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Prezența agentului constator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale și permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală.

[...]"

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul a susținut că dispozițiile articolului 443 alin. (13) din Codul contravențional, care prevăd că copia procesului-verbal se înmânează, la cerere, persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și victimei, precum și ale articolului 455 alin. (2) din Codul contravențional, care se referă la prezența obligatorie la ședința de judecare a cauzei contravenționale a agentului constator sau, după caz, a procurorului, în situația în care acesta este parte în cauza contravențională, contravin dreptului la un proces echitabil și principiului contradictorialității.

11. În opinia autorului excepției, prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor articolelor 1 alin. (3), 4, 16, 18 alin. (1), 20, 21, 27, 28, 46 alin. (2), 47 alin. (2), 53, 54, 118 alin. (2) și (3) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Alexandru Prus, parte în dosarul nr. 5r-1363/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Sesizarea este formulată de către un subiect căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

15. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolele 443 alin. (13) și 455 alin. (2) din Codul contravențional.

16. Curtea constată că, în conformitate cu dispozițiile articolului 443 alin. (13) din Codul contravențional, are loc informarea persoanei despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție. Astfel, în cazul în

care procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat în prezența persoanei, prevederile tezei I stabilesc că copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, precum și victimei, la cerere. Totodată, potrivit tezei a II-a din același articol, în cazul încheierii procesului-verbal în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, o copie a acestuia se înmânează în modul prevăzut la articolul 382 alin. (6) din Cod.

17. Curtea observă că în anumite cazuri procesul-verbal cu privire la comiterea unei contravenții se întocmește în prezența contravenientului, iar în altele procesul-verbal se întocmește în lipsa lui. În cazul în care procesul-verbal este întocmit în lipsa contravenientului, informarea contravenientului are loc, de regulă, prin înmânarea unei trimiteri poștale.

18. Curtea notează că modalitatea și termenul de înmânare a trimiterilor poștale sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale. Astfel, în conformitate cu prevederile punctului 75 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale sosite în oficiile poștale i se trimit destinatarului la domiciliu (sau la sediul persoanei juridice) sau i se înmânează la ghișeul oficiului poștal în aceeași zi, dar nu mai târziu de a doua zi de la sosire.

19. Curtea menționează că scopul expedierii copiei procesului-verbal este informarea contravenientului despre existența unui proces-verbal privind comiterea unei contravenții.

20. De asemenea, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și dispozițiile articolului 455 alin. (2) din Codul contravențional, care prevăd că prezența agentului constator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie.

21. Curtea menționează că, potrivit Codului contravențional (articolele 400-423¹¹), unul dintre participanții la procesul contravențional este agentul constator, care este reprezentantul autorității publice și care constată contravențiile atribuite în competență sau examinează cauza contravențională în modul prevăzut de Codul contravențional. Prin urmare, calitatea de agent constator o pot avea atât procurorul, cât și reprezentanții altor autorități publice, investiți prin lege cu respectiva competență.

22. Curtea menționează că sarcina de a demonstra vinovăția persoanei de comiterea unei contravenții îi revine agentului constator sau, după caz, procurorului.

23. Curtea reține că, în conformitate cu articolul 455 alin. (2) din Codul contravențional, prezența agentului constator sau, după caz, a procurorului la ședința de judecare a cauzei contravenționale, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, este obligatorie.

24. Curtea subliniază că rațiunea acestei obligații constă în necesitatea de a asigura o bună - administrare a justiției, respectându-se, în acest sens, principiul contradictorialității. De altfel, potrivit articolului 452 alin. (1) din Codul contravențional, cauza contravențională se judecă de către instanța de judecată în ședință publică, oral, nemijlocit și în contradictoriu.

25. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a articolelor 443 alin. (13) și 455 alin. (2) din Codul contravențional, ridicată de către dl Alexandru Prus, parte în dosarul nr. 5r-1363/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 10 decembrie 2018

DCC nr. 156

Dosarul nr. 188g/2018